

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

**ОПОДАТКУВАННЯ ТА БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА
НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ**

підготовки магістра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Фінанси і кредит

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента **ОПОДАТКУВАННЯ ТА БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ** підготовки магістра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 *Фінанси, банківська справа та страхування*, за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит

Розробники: Проць Н.В., доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

Микола КАРЛІН

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фінансів

протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувачка кафедри:

Олена СТАЩУК

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна / заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, Фінанси і кредит, другий (магістерський)	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>120</u> /4		Рік навчання 1
		Семестр <u>1-ий</u>
		Лекції Денна 10 год Заочна 4 год
		Практичні (семінарські) Денна 14 год. Заочна 6 год Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Консультації Денна 8 год. Заочна 14 год
Самостійна робота Денна 88 год. Заочна 96 год		
ІНДЗ: <u>немає</u>	Форма контролю: іспит	
Мова навчання	<u>українська</u>	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

ПП: ПРОЦЬ НАТАЛІЯ ВАСИЛІВНА

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри фінансів

Мобільний телефон: 097-34-63-688

E-mail: VyshnevskaNataliya@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Оподаткування та бюджетна політика на місцевому рівні» належить до переліку вибіркових дисциплін циклу спеціальної професійної підготовки магістра за освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит» та спрямована на формування у здобувачів системи глибоких та обґрунтованих знань з теорії місцевого оподаткування та бюджетної політики, формування та виконання місцевих бюджетів.

2. **Пререквізити** Знання з фінансів, податкової системи та бюджетної системи, загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

3. **Постреквізити.** Вивчення курсу сприятиме написанню випускної кваліфікаційної роботи за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування та продовження навчання на третьому освітньо-науковому рівні.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою вивчення курсу “Оподаткування та бюджетна політика на місцевому рівні” є обґрунтування закономірностей та об’єктивних тенденції формування та виконання місцевих бюджетів в процесі перерозподілу ВВП.

Завдання курсу:

- з’ясувати теоретичні та методологічні основи місцевого оподаткування;
- визначити інструменти місцевого оподаткування та реалізації бюджетної політики
- визначити проблеми впровадження самооподаткування, формування фінансових ресурсів ОМС та окреслити шляхи їх вирішення.

Студенти повинні знати: суть та структуру місцевих бюджетів; етапи бюджетного процесу на місцевому рівні; склад органів управління бюджетом та їх основні функції; порядок визначенні пріоритетів бюджетної політики на місцевому рівні, порядок виконання місцевих бюджету,

Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких здобувач набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

1. Структура освітнього компонента
Денна форма навчання

Таблиця 1

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Основи теорії місцевого оподаткування	14	2		12	-	
Тема 2. Розвиток системи місцевого оподаткування та функціональні механізми місцевого оподаткування	14		2	12		О, Д, Т (10 б)
Тема 3. Загальна характеристика та порядок адміністрування місцевих податків	16	2	2	12		О, Д, Т (10 б)
Тема 4. Місцеві збори. Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів.	18	2	2	12	2	О, Д, Т (10 б)
Тема 5. Теоретичні, інституційні основи формування бюджетної політики омс	16	2	2	10	2	О, Д, Т (15 б)
Тема 6. Методичні підходи до оцінки та система удосконалення інструментарію проведення бюджетної політики	16	2	2	10	2	О, Д, Т (15 б)
Тема 7. Шляхи удосконалення інструментарію бюджетної політики та системи місцевого оподаткування в Україні	13		2	10	1	О, Д, Т (15 б)
Тема 8. Зарубіжний досвід формування бюджетної політики на місцевому рівні	13		2	10	1	О, Д, Т (15 б)
Індивідуальне завдання						10 б
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю*: О – опитування; Д – доповідь, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Заочна форма навчання

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Основи теорії місцевого оподаткування	13	1		12	-	
Тема 2. Розвиток системи місцевого оподаткування та функціональні механізми місцевого оподаткування	14		1	12		О, Д, Т (15 б)
Тема 3. Загальна характеристика та порядок адміністрування місцевих податків	13	1	1	12		О, Д, Т (15 б)
Тема 4. Місцеві збори. Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів.	18	1	1	12	2	О, Д, Т (15 б)
Тема 5. Теоретичні, інституційні основи формування бюджетної політики на місцевому рівні	16	1	1	12	2	О, Д, Т (10 б)
Тема 6. Методичні підходи до оцінки та система удосконалення інструментарію проведення бюджетної політики	16		1	12	2	О, Д, Т (15 б)
Тема 7. Шляхи удосконалення інструментарію бюджетної політики та системи місцевого оподаткування в Україні	13			12	1	
Тема 8. Зарубіжний досвід формування бюджетної політики на місцевому рівні	13		1	12	1	О, Д, Т (10 б)
Індивідуальне завдання						20
Всього годин/Балів	120	4	6	96	8	100

Форма контролю*: О – опитування; Д – доповідь, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/ робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота, Р – реферат, аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до практичних занять та виконання індивідуального завдання на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення.

ІV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. Пропущені заняття можна відпрацьовувати у визначений час згідно графіка консультацій. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку

завдяки виконанню планових та контрольних завдань. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Навчання також може відбуватись в онлайн формі з використанням програми Zoom або Teams office 365 за наявності об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та ін.). Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату, що регламентовано Положенням ВНУ ім. Лесі Українки "Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату".

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються з нижчою оцінкою.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnii.pdf).

Визнанню підлягають такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту загалом, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені силабусом навчальної дисципліни.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Форми поточного та підсумкового контролю: усне опитування (експрес-опитування), тести, кейси, підсумковий контроль у формі заліку.

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання, він має можливість отримати 100 балів виконуючи поточні завдання.

Отримавши оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку студент отримує без здачі заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку за умови обов'язкової присутності студента.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше як два рази.

Питання до заліку

1. Історичні аспекти становлення місцевого оподаткування
2. Етапи становлення теорії оподаткування
3. Розвиток теорії місцевого оподаткування
4. Теорії оподаткування
5. Визначення понять «податок» та «місцеві податки і збори»
6. Розвиток системи місцевого оподаткування дореволюційної Росії
7. Місцеве оподаткування у радянській Росії
8. Нормативно-правове забезпечення місцевого оподаткування в Україні в умовах незалежності
9. Реформа місцевого оподаткування в контексті Податкового кодексу
10. Критерії оптимального місцевого оподаткування
11. Позитиви та негативи податків на власність
12. Роль місцевих податків і зборів у формуванні фінансової бази органів місцевого самоврядування
13. Характеристика основних елементів податку на нерухомість.
14. Характеристика основних єдиного податку.
15. Проблеми введення податку на нерухоме майно в Україні
16. Система місцевих податків і зборів та основи їх справляння
17. Необхідність і роль податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у формуванні дохідної бази місцевих бюджетів України.
18. Порядок обчислення та строки сплати збору за місця для паркування транспортних засобів.
19. Характеристика основних елементів туристичного збору: платники, база справляння, ставки і термін сплати.
20. Характеристика рівня податкової незалежності зарубіжних країн
21. Системи локального оподаткування у зарубіжних країнах
22. Пряме оподаткування у зарубіжних країнах
23. Майнове оподаткування у зарубіжних країнах
24. Непряме оподаткування у зарубіжних країнах
25. Напрямки перебудови місцевого оподаткування
26. Сутність та принципи муніципальної бюджетної політики
27. Бюджетна стратегія і тактика (бюджетне планування та прогнозування)
28. Роль інституцій держави у реалізації бюджетної політики.
29. Законодавчо-нормативна база реалізації бюджетної політики
30. Цілі та завдання бюджетної політики державного та місцевого рівня
31. Бюджетний механізм: сутність і складові
32. Бюджетний моніторинг: призначення та інструментарій
33. Сутність та особливості організації бюджетного процесу
34. Методика аналізу якісних характеристик бюджету

35. Оцінки ефективності проведення бюджетної політики
36. Критерії оцінки реалізації бюджетної політики
37. Податкова політика: сутність, характер і функціональна спрямованість
38. Податковий механізм: елементи та чинники
39. Податковий тягар: поняття, показники і методи вимірювання
40. Функції податкової політики
41. Оцінка факторів впливу на бюджетну політику
42. Основні тенденції формування політики доходів
43. Елементи оподаткування як складові податкового механізму
44. Особливості реформування податкової політики держави в сучасних умовах.
45. Розмежування доходів між ланками бюджетної системи
46. Розподіл податкового навантаження: показники, підходи та моделі
47. Політика державних видатків: економічний зміст і соціальна спрямованість
48. Форми реалізації бюджетно-податкової політики.
49. Основні завдання бюджетного регулювання.
50. Вертикальне та горизонтальне бюджетне регулювання.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Бондарук Т. Г. Місцеве самоврядування та його фінансове забезпечення в Україні ; НАН України ; Ін-т екон. та прогноз. – К. : Експрес, 2009. – 608 с.
2. Бюджетна політика в Україні в умовах ризиків сповільнення економічної динаміки: [аналіт. доп.] / за ред. Я. А. Жаліла. – К.: НІСД, 2012. – 25 с. .с.
3. Здирко Н. Г. Проблемні аспекти аудиту ефективності виконання бюджетних програм. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 12. С. 13 – 19.
4. Кулай А. В. Державне регулювання фінансового забезпечення місцевого самоврядування в Україні: монографія. Луцьк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2012. 208 с.
5. Куценко Т. Ф. Бюджетно-податкова політика: навч.-метод. посібник. Київ: КНЕУ, 2002. 256 с.
6. Лисяк Л. В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України: монографія. Київ: ДННУ АФУ, 2009. 600 с.
7. Луніна І. О. Бюджетна децентралізація: цілі та напрями реформ. *Економіка України*. 2014. № 11. С. 61–75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2014_11_7.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського*: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державна казначейська служба України. URL: <http://www.treasury.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua/>
6. *Законодавство України*: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.